

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IX kadencja

Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.12.2021

Druk nr 1722

Warszawa, 2 listopada 2021 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjęte przez Senat na 32. posiedzeniu w dniu 29 października 2021 r. uchwały:

- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,
- w sprawie ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- **w sprawie ustawy o rodzinnym kapitale opiekuńczym,**
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw.

Przyjęcie poprawek Senatu może spowodować konieczność zmiany oznaczeń jednostek systematyzacyjnych, redakcyjnych lub ich fragmentów, w celu zachowania ciągłości numeracji albo ciągłości alfabetycznej, oraz w konsekwencji konieczność odpowiedniej korekty odesłań.

Z poważaniem

(-) Tomasz Grodzki

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 29 października 2021 r.

w sprawie ustawy o rodzinnym kapitale opiekuńczym

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 1 października 2021 r. ustawy o rodzinnym kapitale opiekuńczym, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 4 w ust. 1 wyrazy „z zastrzeżeniem art. 5 ust. 6” zastępuje się wyrazami „z uwzględnieniem art. 5 ust. 6”;
- 2) w art. 5 w ust. 5 skreśla się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 4,”;
- 3) w art. 12 w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyraz „odpowiednio”;
- 4) w art. 12 w ust. 6 w zdaniu trzecim wyrazy „składanie fałszywych zeznań” zastępuje się wyrazami „złożenie fałszywego oświadczenia”;
- 5) w art. 18 wyrazy „może udostępnić” zastępuje się wyrazem „udostępnia”;
- 6) w art. 43, w pkt 4a na końcu kropkę zastępuje się średnikiem;
- 7) w art. 44 w pkt 2, w pkt 4a na końcu kropkę zastępuje się średnikiem;
- 8) w art. 48 w pkt 1 w lit. b, w ust. 2 wyraz „ZUS” zastępuje się wyrazami „Zakład Ubezpieczeń Społecznych”;
- 9) w art. 48 w pkt 12, w art. 64e w ust. 5 w zdaniu trzecim wyrazy „składanie fałszywych zeznań” zastępuje się wyrazami „złożenie fałszywego oświadczenia”;

10) skreśla się art. 49;

11) po art. 52 dodaje się art. 52a w brzmieniu:

„Art. 52a. 1. Wniosek i załączniki do wniosku, o których mowa w art. 12, mogą być składane w postaci papierowej do dnia 1 stycznia 2023 r.

2. Informację o przyznaniu kapitału oraz decyzje, postanowienia, zawiadomienia, wezwania, zaświadczenia, informacje i inne pisma w sprawie kapitału Zakład Ubezpieczeń Społecznych doręcza osobie ubiegającej się o kapitał i osobie otrzymującej kapitał, która złożyła wniosek w sposób określony w ust. 1, na adres miejsca zamieszkania wskazany we wniosku.”;

12) skreśla się art. 55;

13) w art. 58 w pkt 2 skreśla się wyrazy „, art. 55”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 29 października 2021 r. Senat rozpatrzył ustawę o rodzinnym kapitale opiekuńczym wprowadził do niej 13 poprawek.

W **poprawkach nr 5 i 11** Senat chce stworzyć beneficjentom rodzinnego kapitału opiekuńczego będącym w grupie osób wykluczonych cyfrowo tj. rodzin najuboższych, możliwość składania wniosków o kapitał w postaci papierowej przez rok od dnia wejścia w życie ustawy.

Senat, uwzględniając dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, zauważa, że wprowadzona w trakcie obrad Komisji Polityki Społecznej i Rodziny poprawka zmierzająca do dodania nowelizacji ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, budzi wątpliwości co do jej dopuszczalności na gruncie Konstytucji z uwagi na brak związku z przedmiotową ustawą (art. 49 ustawy).

Powyższa nowelizacja zmierza do wyposażenia ministra właściwego do spraw rodziny w kompetencję do prowadzenia lub zlecania działań zmierzających do promocji rodzinnej pieczy zastępczej lub adopcji. Zmiana ta nie ma bezpośredniego związku z realizacją rodzinnego kapitału opiekuńczego, jak również z dofinansowaniem do opieki nad dzieckiem.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego podstawowe treści, które znajdują się ostatecznie w ustawie, powinny przebyć pełną drogę procedury trzech czytań, a więc muszą być objęte materiają projektu przekazanego do Sejmu (art. 118 i art. 119 Konstytucji).

Jak podkreśla Trybunał Konstytucyjny, „treść zgłoszonych podczas rozpatrywania projektu ustawy przez Sejm poprawek nie może iść tak daleko, aby uczynić przedmiotem kolejnych czytań projekt, którego zakres w takim stopniu różni się od złożonej inicjatywy ustawodawczej, że jest to w istocie projekt „innej” ustawy”. W wyrokach K 37/03 oraz K 45/05 Trybunał wskazał, że „wnoszenie poprawek oznacza prawo składania wniosków, polegających na propozycji wykreślenia, dopisania lub zastąpienia innymi określonych wyrazów lub określonej części projektu ustawy, niemniej prawo przedkładania poprawek nie może przekształcać się w surogat prawa inicjatywy ustawodawczej”. W orzeczeniach wskazuje się również, że dopuszczalny zakres poprawek nie powinien wychodzić poza zakres przedmiotowy projektu, lecz generalnie pogłębiać ten zakres (K 3/98).

Należy również dodać, że efektem nowelizacji ustawy zawartej w art. 49 ustawy będą skutki finansowe, jakie rodzą działania promocyjne prowadzone przez ministra właściwego do spraw rodziny albo zlecenie tych działań, które nie zostały przewidziane na etapie składania projektu ustawy do Sejmu.

Poprawka ta nie przeszła pełnej procedury trzech czytań i wykroczyła poza materię projektu ustawy przekazanej przez rząd do Sejmu. Nie mogła być objęta pełnym rozmysłem legislacyjnym i obowiązkowymi konsultacjami społecznymi.

W świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego art. 49 ustawy może być uznany za niezgodny z art. 118 ust. 1 oraz art. 119 ust. 1 Konstytucji, wobec powyższego Senat proponuje jego skreślenie (**poprawka nr 10**).

W **poprawkach nr 12 i 13** Senat proponuje skreślenie art. 55 ustawy.

Na podstawie art. 55 ustawy do zamówień na usługi lub dostawy udzielane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku z realizacją zadań związanych z określaniem warunków nabywania prawa do kapitału oraz zasad przyznawania i wypłacania tego świadczenia oraz zadań związanych z określaniem warunków nabywania prawa do dofinansowania oraz zasad przyznawania i wypłacania dofinansowania obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych. Senat nie aprobuje takiego rozwiązania.

W uzasadnieniu projektu opiniowanej ustawy brak wyjaśnienia ratio legis powołanego przepisu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE zawiera taksatywny katalog dostaw i usług niepodlegających reżimowi udzielania zamówień publicznych. Analiza powołanej dyrektywy, w szczególności przepisów art. 7–12, prowadzi do wniosku, że zawarte w art. 55 opiniowanej ustawy odstępstwo od stosowania „przepisów o zamówieniach publicznych” jest niezgodne z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wszelkie wyjątki od stosowania przepisów dyrektywy dotyczących zamówień publicznych są nie tylko wyczerpująco określone w tej dyrektywie, ale również podlegają wykładni zawężającej. Projektodawca nie wykazał by wyłączenie zastosowane w ustawie mieściło się w zakresie wyłączeń dopuszczalnych na podstawie dyrektywy 2014/24/UE.

Wytyczne Komisji Europejskiej w zakresie stosowania ram dotyczących zamówień publicznych w sytuacji nadzwyczajnej związanej z kryzysem wywołanym epidemią COVID-19 dopuszczają skrócenie terminów w celu przyspieszenia postępowań prowadzonych w oparciu o procedurę otwartą lub procedurę ograniczoną. Można również przewidzieć procedurę negocjacyjną bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu, natomiast nie jest możliwe całkowite wyłączenie stosowania dyrektyw unijnych w sprawie zamówień publicznych. Trudności natury praktycznej czy ograniczenia czasowe również nie mają wpływu na uznanie zasadności zastosowanego w ustawie całkowitego wyłączenia stosowania przepisów ustawy–Prawo zamówień publicznych.

Wprowadzenie takiego wyłączenia może spowodować wszczęcie względem Polski postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Mając na uwadze powyższe Senat proponuje wykreślenie art. 55 z ustawy.

Senat dostrzegł, że ustawa wymaga korekt doprecyzowujących i redakcyjnych. Wyrazem tego są **poprawki nr 1, 2, 3, 6, 7 i 8**. W **poprawkach nr 4 i 9** Senat wprowadza prawidłowe sformułowanie.